

Ministerstwo Sportu i Turystyki

Sekretarz Stanu
Ireneusz Raś

BM-WRP.054.13.2024
Warszawa, dnia 14 marca 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 1431 Pana Posła Stanisława Tomczyszyna w sprawie budowy w Zielonej Górze stadionu spełniającego standardy europejskie.

Infrastruktura piłkarska to obszar szeroko dofinansowywany ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej – podstawowego instrumentu finansowego w gestii Ministerstwa Sportu i Turystyki. Dotyczy to w szczególności obiektów treningowych, zwłaszcza ukierunkowanych na szkolenie dzieci i młodzieży. Dodatkowo w minionych latach realizowany był program zadasznień pełnowymiarowych boisk treningowych¹, którego realizacja stanowiła odpowiedź na podnoszony przez środowisko piłkarskie (w tym ekstraklasowe) problem dotyczący barier w realizacji przygotowań treningowych w okresie zimowym. To podejście było również punktem wyjścia do stworzenia w ostatnich latach programu infrastrukturalnego dla dwóch najwyższych klas rozgrywkowych w piłce nożnej. To ograniczenie (dofinansowanie wyłącznie infrastruktury treningowej) wynikało nie tylko z faktu uznania tego obszaru za najbardziej rozwojowy w szkoleniu piłkarskim, ale wynikało również z obowiązujących przepisów o pomocy publicznej, w tym definiujących zakres niedozwolonej pomocy państwa, o czym szerzej będzie w dalszej części odpowiedzi na pytania Pana Posła.

Należy mieć również na uwadze fakt, że w ostatnich kilkunastu latach dofinansowanie dużej infrastruktury piłkarskiej ograniczone było w zasadzie do 2 obszarów tematycznych:

- dofinansowania stadionów w związku z przygotowaniem turnieju finałowego Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012;
- dofinansowania dużych akademii piłkarskich/regionalnych ośrodków szkolenia (akademie piłkarskie/infrastruktura treningowa dla Legii Warszawa, Cracovii, Pogoni Szczecin, Jagiellonii Białystok, Widzewa Łódź).

Jednocześnie liczne wnioski o dofinansowanie infrastruktury wąsko rozumianego stadionu piłkarskiego (infrastruktura meczowa/trybuny) zasadniczo nie były dofinansowywane m.in. z przyczyn o których szerzej poniżej.

¹ Jednym z beneficjentów programu zadasznień była gmina Zielona Góra, która otrzymała dofinansowanie na boisko przy ul. Suchedniowskiej w kwocie 3 mln zł.

Piłka nożna jest bowiem sportem wysoce komercyjnym i jako taka podlega największym ograniczeniom w przedmiocie publicznego dofinansowania, znacznie większym niż inne sporty. Co do zasady, dofinansowanie dużej infrastruktury sportowej, w szczególności tej dotyczącej piłki nożnej, wymaga uwzględnienia przepisów o pomocy publicznej, w tym w zakresie definiującym warunki udzielania tej pomocy oraz sytuacji, gdy dana pomoc stanowi niedozwoloną pomoc państwa.

Zasady dotyczące publicznego wsparcia małej infrastruktury sportowej i wielofunkcyjnej infrastruktury rekreacyjnej, zostały określone Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.6.2014).

W tym akcie prawnym zdefiniowano pojęcie sportu zawodowego oraz wskazano szereg ograniczeń dla dopuszczalności pomocy publicznej na infrastrukturę sportową, w tym niedopuszczalność wykorzystywania tej infrastruktury przez wyłącznie jednego użytkownika (klub), oraz konieczność udostępniania tej infrastruktury innym użytkownikom niż użytkownik główny, na jawnych, niedyskryminacyjnych zasadach.

Powyższe sprawia, że dofinansowanie stadionów piłkarskich jest mocno dyskusyjne w kontekście niedozwolonej pomocy publicznej państwa. Warto w tym miejscu przytoczyć konkluzję jednego z głośniejszych sektorowych wyroków w odniesieniu do stadionów, zawartą w Decyzji Komisji z dnia 2 października 2013 r. w sprawie nr SA.36105 dot. dofinansowanie ze środków publicznych na renowację i rozbudowę stadionu piłkarskiego w Chemnitz. Infrastruktura miała zostać przekazana lokalnemu klubowi piłkarskiemu, który miał wykorzystywać ją do własnych celów oraz udostępniać odpłatnie innym użytkownikom. KE uznała, że finansowanie budowy infrastruktury, która ma być wykorzystywana do działalności gospodarczej, stanowi pomoc publiczną. Jednocześnie uznano, że zarządzanie dużym stadionem piłkarskim, jak i prowadzenie zawodowego klubu piłkarskiego może stanowić działalność gospodarczą, nawet w przypadku klubów trzecioligowych. Wskazano przy tym, że rynek organizacji imprez sportowych i innego rodzaju wydarzeń publicznych jest otwarty na konkurencję, a w odniesieniu do użytkowników końcowych stadionu dofinansowanie może stanowić dla nich pomoc publiczną, o ile są przedsiębiorcami a wysokość płaconego przez nich czynszu jest poniżej ceny rynkowej.

Odnosnie wyrażonego w treści interpelacji Pana Posła stanowiska, że budowa stadionu jest kluczem do budowy piłki nożnej w Zielonej Górze należy wskazać, że jest to pogląd co najmniej dyskusyjny, powielający wiele nie do końca skutecznych modeli wdrożonych w różnych miejscach w Polsce. Wśród ekspertów panuje bowiem w zasadzie konsensus, że dla kraju takiego jak Polska nie ma innej drogi do odbudowy pozycji piłki nożnej jak poprawa jakości szkolenia dzieci i młodzieży. Zatem to w rozwoju jakości szkolenia młodego pokolenia i dostępnych boiskach treningowych, a nie drogim w budowie i utrzymaniu stadionie trzeba upatrywać szans na podniesienie jakości piłki nożnej w Polsce.

Jednocześnie, aby rozważyć szczegółowo zasadność dofinansowania danej inwestycji niezbędne jest złożenie w tej sprawie, przez inwestora, stosownego wniosku

inwestycyjnego do Ministerstwa Sportu i Turystyki². Wniosek o dofinansowanie zadania w ramach jednego z programów inwestycyjnych ogłaszanych przez Ministra składa się poprzez przeznaczony do tego system Amodit na specjalnych formularzach. We wniosku o dofinansowanie należy między innymi szczegółowo określić zamierzenie inwestycyjne, pokazać dane finansowe i opisać dotychczasową działalność sportową, a do wniosku dołączyć między innymi dokumentację projektową dla zamierzenia oraz inne dokumenty świadczące o przygotowaniu zadania do realizacji, takie jak prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, czy potwierdzenie zapewnienia odpowiednich środków finansowych zarówno na realizację inwestycji, jak również na późniejsze utrzymanie obiektu.

Należy mieć na uwadze fakt, że Minister Sportu i Turystyki, w ramach istniejących procedur, nie ma możliwości przyznania dofinansowania na zadania inwestycyjne, przedkładane/przedstawiane resortowi poza ramami funkcjonujących programów lub niezgodne z zasadami ujętymi w tych programach. Z uwagi na koszt zadania jedynym programem jakim można byłoby rozważać w przedmiotowym przypadku jest Program inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu. Natomiast trzeba mieć na uwadze, że jak to podkreślono na wstępie do tego Programu, jego celem jest *rozwój bazy obiektów sportowych, służących polskiemu sportowi wyczynowemu, zapewniających odpowiednie warunki dla szkolenia i treningu sportowców, przygotowania kadry narodowej oraz organizacji zawodów. Inwestycje dotyczą budowy, przebudowy lub remontów obiektów specjalistycznych, spełniających standardy międzynarodowe, mogących stać się areną ważnych zawodów i imprez sportowych rangi ogólnopolskiej, europejskiej czy światowej.*

Te przesłanki w przypadku idei budowy stadionu piłkarskiego nie wydają się spełnione. Nie da się bowiem abstrahować od faktu, że aktualnie w Polsce mamy dużą liczbę nowoczesnych stadionów piłkarskich. Niewątpliwie oceniając ten aspekt z poziomu krajowego, nasza infrastruktura piłkarska w zakresie możliwości organizacji spotkań na poziomie międzynarodowym jest bardzo nowoczesna i szereg obiektów konkuruje ze sobą o prawa gospodarza dla meczów tak oficjalnych jak i towarzyskich. Nie ma więc w tym zakresie żadnych deficytów uzasadniających interwencję finansową z poziomu centralnego

Trzeba podkreślić, że w ostatnich latach powstało wiele stadionów piłkarskich bez ministerialnego wsparcia, jak chociażby w Szczecinie, Płocku, Zabrzu, Gliwicach, Radomiu, Łodzi, Białymstoku, Sosnowcu, Tychach, Bielsko-Białej etc. Trudno byłoby uzasadnić, dlaczego właśnie stadion w Zielonej Górze zasługuje na odmienne od powyższych przypadków potraktowanie.

² Szczegółowe warunki uzyskiwania dofinansowania na realizację zadań z zakresu przebudowy, remontów i inwestycji obiektów sportowych, określa Rozporządzenie Ministra Sportu i Turystyki z dnia 12 sierpnia 2019 r. w sprawie przekazywania środków z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1638, Dz. U. z 2023 r. poz. 538), zwane dalej „Rozporządzeniem”.

Zgodnie z Rozporządzeniem, w celu dofinansowania realizacji zadań inwestycyjnych, Minister ogłasza programy inwestycyjne. Ogłoszenie programu inwestycyjnego zawiera m.in. informacje o rodzaju zadań inwestycyjnych, na które można uzyskać dofinansowanie w ramach programu, wnioskodawcach uprawnionych do uzyskania dofinansowania, warunkach udzielania dofinansowania i jego wysokości, terminach i warunkach realizacji zadań inwestycyjnych, terminie i miejscu składania wniosków inwestycyjnych oraz terminie ich oceny.

Reasumując:

Pyt. 1. Dlaczego w skali krajowej region lubuski został pominięty w kwestii przystosowania infrastruktury sportowej do zapotrzebowania edukacji sportowej sektora piłkarskiego?

Ad. 1) Nie jest trafiony pogląd o „pominięciu regionu” lubuskiego (jak należy domniemywać – przez Ministerstwo Sportu i Turystyki). To że w ramach Programu rozwoju infrastruktury piłkarskiej środki trafiły do innych województw wynika z obiektywnych założeń – czyli dofinansowania obiektów w 2 najwyższych klasach rozgrywkowych. Przy czym, jak to zostało powyżej wyjaśnione, program ten celował w komponent jakościowy wspierający warunki treningowe w klubach. Zatem inwestycje w infrastrukturę stricte stadionową nie były przedmiotem tego programu. W tym miejscu należy podkreślić, że jest wiele województw w Polsce, na terenie których ministerstwo nie dofinansowało żadnego dużego stadionu piłkarskiego – jak choćby woj. łódzkie, zachodniopomorskie, kujawsko-pomorskie, opolskie, świętokrzyskie, czy podlaskie. Tak więc teza o unikalnym w skali kraju braku dotacji dla dużych stadionów województwa lubuskiego, nie znajduje potwierdzenia w faktach.

Pyt. 2. Czy w związku z przyjęciem nowego budżetu na rok 2024 planowana jest inwestycja sportowa lub rewitalizacja istniejących już infrastruktur sportowych, w tym budowy stadionów spełniających standardy europejskie?

Ad. 2) Ministerstwo Sportu i Turystyki będzie w bieżącym roku kontynuować swoją ofertę dofinansowań w obszarze infrastruktury sportowej. Istota tych działań koncentrować się będzie wokół obiektów dla sportu dzieci i młodzieży w tym sportu szkolnego, oferty dotyczącej obiektów dedykowanych sportowi dla wszystkich oraz obiektów dla sportu wyczynowego, zidentyfikowanych jako szczególnie ważne w tworzeniu warunków dla międzynarodowego współzawodnictwa polskich sportowców.

Stadiony piłkarskie – co do zasady – nie wpisują się w ww. nakreśloną agendę resortu sportu.

Z wyrazami szacunku

Ireneusz Raś

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:

KPRM – Departament Spraw Parlamentarnych